

שיחות ודרשות בנושא

חג הפורים

ניתן להאזין לשיחות (מאת כותב השורות) **לחג הפורים** בקו 'פרשת דרכים' 7962698-074, שלוחה 3, 2, 8.

מופץ חינם לזיכוי הרבים, לרפואת דוד חי בן אבישג
אפשר לקחת על מנת לקרוא בו

ליצורים ותכנים נוספים ניתן לשמוע בקו 'פרשת גרכים': 0747962698

נמסר ונערך ע"י האברך דוד יעקב עבו - מוהל
מוסמך.
050-4148948.

ניתן לקבל גם במייל david0504148948@gmail.com

בס"ד

דוד יעקב עבו
מוהל מוסמך
(אברך)
050-4148948

יחס אישי ומעקב לפני ואחרי הברית	סטריליזציה רפואית
זמין 24 שעות לכל שאלה	חומרים באיכות גבוהה
אפשרות לליווי הברית בשירה וניגון	ללא מוסקיטו

חג הפורים – לדעת לקרוא את המציאות

נמסר בליל שבת קודש ח אדר-ב התשע"ו בבית המדרש "הבאר" – קדימה

יש כאלו שאצלם חג "פורים", זה אומר שירים בקולי קולות, אלכוהול, אוכל, ממתקים. יום של תחפושות, צחוקים ובדיחות, בקיצור ליצנות... זו טעות לחשוב כך. יום פורים, גדול יותר מיום הכיפורים בעוצמה הרוחנית שלו. ננסה רגע להיזכר בשעה של תפילת נעילה. כולם צומדים בקדושה ובטהרה, מנותקים מהחטא, עם הטלית על הראש, עייפים מהצום, מרגישים את הקדושה באוויר... זוהי בדיוק ההשפעה של יום הפורים. רק שבפורים, אפשר להשיג את כל הקדושה הזו, גם בלי לצום. הפוך, מתוך המשתה והשמחה, מתוך מצוות היום, יורדות עלינו ההשפעות האדירות.

ביום זה כל בקשה מתקבלת. שערי השמים פתוחים יותר מעשרת ימי תשובה. אנחנו רושמים את הצ'ק, והקב"ה חותם עליו.

חבל לאבד את העוצמות של היום הזה על שטויות. לבדוק מי שלח לי את המשלוח היותר גדול... להשתדל להרבות ביום הזה בלימוד תורה, בצדקה, בתפילה, ללמוד על מהות היום, ועל הדרך למשוך אלינו את ההשפעות הללו.

אדם חובב רכב, נכנס למגרש מכוניות 'יד ראשונה' של חברת 'אלבר'. עשרות רכבים נוצצים, חדישים, יפים, מסודרים בטורים ישרים. הוא עובר בין הרכבים, ומתמלא התפעלות... העיצוב הפנימי, החיצוני, הצבע...

סיים את הסיבוב, אמר יפה "תודה", והלך הביתה. האם הציבו את המכונות במגרש בשביל הסיבוב שלו? ממש לא! אולם תצוגה נועד כדי שאנשים ישלמו, יקנו מכונות, ויהנו ממנה, יסעו בה ממקום למקום.

אותו הדבר בדיוק בקשר לחגים. הם אמנם נעימים ומאתגרים, אבל לא לכך הם נועדו. המטרה היא, כדי שאנו נשאב מהם שפע של השפעות בכל התחומים, נהפוך לאנשים נעלים יותר, באמצעות החגים.

בספר 'מכתב מאליהו', שנכתב על ידי הרב אליהו דסלר זצ"ל (חלק א, עמוד 75), מובא 'מכתב בדבר אמונת חכמים'. מכתב ששלח הרב כתשובה, לאדם שטען, מדוע גדולי ישראל לא נתנו הוראה חד משמעית, לכל יהודי אירופה, לעלות לארץ ישראל לפני שפרצה מלחמת העולם השנייה, וכך היו ניצולים מהמוות המזעזע (כאילו שהיו שומעים להם ועולים...).

הרב משיב לו בארוכה, על כך שהוא חושב שהוא מבין יותר מהרבנים, שכביכול הם מנותקים מהמציאות... טעות לחשוב כך. הדמיון, הוא זה שמטעה אותנו. הוא כותב לו, שהוא נכח באספות שקיימו גדולי ישראל למען הכלל, והיו מאמצים את מוחם במחשבה לשם שמייס למען עם ישראל - "היה המראה נורא, לראות את גודל ועומק הרגשת האחריות שהייתה על פניהם, באופן שמי שלא ראה את זאת, לא ראה הרגשת אחריות מימיו..."

הרב כותב לו שם באריכות, מה שאמר לו אביו, בשם ה'סבא מקלם', הרב שמחה זיסל זיו זצ"ל, שאחת הדוגמאות הגדולות להסתכלות האמתית של גדולי ישראל על המציאות, היא מגילת אסתר.

ההתנהגות של מרדכי, היא מוזרה ומקוממת. אחשורוש, הוא מלך לא כל כך נורמאלי. עשה משתה, הרגיזה אותו אשתו, שלח אותה לשריפה... ראינו פעם דבר כזה?! אפילו גדול העבריינים בעולם התחתון לא מתנהג ככה.

אחר כך לקח לו אשה בלי מוצא. מתחשק לו, חותם על צו הריגה לכל היהודים. לאחר מספר חודשים הוא מתחרט, ומעדיף בעצם להרוג את הגויים. משהו לא מתאים לו אצל המשנה למלך, הורג גם אותו. בקיצור, לא אדם שפוי...

אותו אחשורוש, מארגן אירוע, משתה כללי, ומזמין את כולם. היהודים, שידעו עד כמה שהוא לא עושה חשבון, פחדו לסרב ללכת, שלא יעשה בהם שפטים.

יתרה מזאת, הסעודה הייתה כשרה למהדרין, בהשגחתו של מרדכי, ובהפרדה מלאה. כדאי להגיע כדי לכבד. למה 'לשרוף קשרים' על ההתחלה עם המלך החדש והעצבני? באופן לא צפוי, מפיץ מרדכי הודעה - "בהוראת בית הדין, אין ללכת למשתה המלך אחשורוש, איסור חמור להשתתף בו. על החתום, מרדכי". ובאמת, הייתה במשתה בעיה של 'סתם יינס', שזהו יין נסך. וכן בעיה גדולה של חילול ה', שיהודים ישתתפו באותה סעודה.

מרדכי גם הזהיר, שאם ילכו, הם מתנגדים לרצון ה', וחלילה יהיה פתחון פה לשטן, ועלולים לבא אסונות גדולים.

מה חשבו היהודים בשושן על ההוראה שלו? הם אמרו 'מרדכי מנותק מהמציאות... מה הבעיה ללכת למשתה, לשבת שעה, שעתיים, לאכול אוכל כשר, מה כבר כל כך גרוע?!'. לא שמעו לו, שמעו לעצמם, והלכו. כמה ימים לאחר סיום המשתה, עדיין קצת חששו מהאסונות שהבטיח מרדכי. אבל לאחר תקופה קצרה, ראו שלא קרה כלום, ונרגעו לגמרי. הם אמרו לעצמם 'מרדכי סתם אסר ללכת, ועוד איים איומים, והנה, שום דבר לא קרה...!'. וכך, התחזקה בלבם האשליה, שההיגיון שלהם, עדיף על הוראות הרבנים. גדולי הדור, יכולים לפסוק בענייני הלכה, אבל לא להתערב לנו בחיים, בפרט בהוראות לא הגיוניות.

כעבור 9 שנים!...

מרדכי שוב מתנהג בצורה מנוגדת להיגיון. השר הבכיר ביותר בממשלה, המן שמו, יוצא בהוראה נחרצת, שכולם חייבים להשתחוות לו.

ואכן, כולם משתחוים לו. ושוב היהודים נכנסים לבעיה. מה עושים? מצד אחד יש את האיסור ההלכתי, שהרי המן ענד דמות עבודה זרה על חזהו. מצד שני, יש חשש פיקוח נפש.

לגבי האיסור ההלכתי, הגמרא במסכת סנהדרין (סא:) דנה האם מותר להשתחוות לאדם שעשה את עצמו 'עבודה זרה' כמו המן. לדעת אב"י אסור כאילו משתחוה לעבודה זרה ממש, ולדעת רבא, שההלכה נפסקה כדעתו, אין בהשתחויה זו איסור תורה, אלא חשש רחוק של 'מראית העין'. ככה שגם מהבחינה ההלכתית העניין לא כל כך חמור, אלא מידת חסידות בלבד.

והנה מרדכי, פעם נוספת, מוצא לנכון להתנהג באופן חריג. ודווקא, כדי להכעיס, כשהמן עובר הוא יושב לו מול הפרצוף, ולא כורע, ולא משתחוה. היהודים רואים בהתנהגות הזו, התגרות ברשע, חוסר אחריות לשלומם של כלל ישראל. ממש לסכן עם שלם בשביל איזה 'פרינציפ' לא עקרוני. למה? למה הוא עושה זאת? והנה, אשר יגורו בא להם... המן מתמלא חמה על ההפגנתיות של מרדכי, ומוביל מהלך של "להשמיד להרוג ולאבד את כל היהודים, מנער ועד זקן, טף ונשים ביום אחד... ושללם לבוז...".

פחד נורא!!! ממש תודה רבה למרדכי... איזה יופי... עם החומרות שלו, גורם להשמדת העם היהודי.

נחשוב רגע, איך הם התייחסו אליו? רב חסר היגיון, שלא אכפת לו מהעם שלו. מי יודע אם היינו שם, כמה היינו מדברים עליו, איזו ביקורת היינו מותחים עליו... ולא רק זה, אסתר, בת הדודה של מרדכי, שהיא בעצם גם אשתו, וכולם ידעו שכל המהלכים הפוליטיים שלה בבית המלך, נעשים על פי הוראותיו של מרדכי. ואותה אסתר, מזמינה את המן למשתה, פעם אחר פעם, רוחשת לו קרבה מיוחדת, והיהודים רואים, ועיניהם כלות... איזו בגידה שפלה... מה מרדכי ואסתר חושבים לעצמם?! המסקנה המתבקשת היא, שמרדכי הינו, חלילה, אדם שפועל ללא היגיון, שלא קולט מה הולך, וכל דבר עושה הפוך מבלי סיבה מוצדקת. ומה הייתה האמת? מה פשר התנהגותו המוזרה של מרדכי?

מרדכי היה בעל רוח הקודש בדרגה גבוהה. והוא ראה, שהמשתה שעשה אחשוורוש גרם לחילול ה' נוראי, ונגזרה בשמים גזירת כליה על עם ישראל, רחמנא ליצלן. אמנם תשע שנים עמדה הגזירה בשמים, אך לבסוף, הוחלט להוציא, חלילה, את הגזירה לפועל. ואז הקב"ה יצר יצור ששמו 'המן', והוא היה בובת התיאטרון בידיו של הקב"ה, להוציא את הגזירה לפועל. כל מה שנראה אחרת, היה דמיונות. לכן כתוב "ומרדכי ידע את כל אשר נעשה" (אסתר ד, א), וכי רק הוא ידע? כולם הרי ידעו. אלא, מרדכי ידע על ידי רוח הקודש שלו, לקשר את גזירת השמד, אל המשתה, ולא כמו שנראה לכולם, שהגזירה הגיעה כתוצאה מכך שאינו כורע ומשתחוה. אפילו אם אנחנו היינו שם, כמעט בטוח שהיינו מתמרמרים על מרדכי! כי בעניים פשוטות, קשה מאד לקשר בין הגזירה של המן, לבין מה שקרה 9 שנים (!) קודם לכן. 9 שנים זה המון זמן. כמה ילדים נולדו בזמן הזה... כמה אנשים נפטרו בזמן הזה, כמה אירועים, שמחות, מינויים, הדחות, פוליטיקות, מלחמות, כיבושים, כתבות, עשרות אלפי דפי עיתון, חגים, שבתות, עברו בתשע השנים הללו...

לכן, כשמרדכי הצהיר שהגזירה אינה בגללו, אלא בגלל המשתה שכמעט נשכח, אנשים התקשו להאמין, 'אז מה אם לפני 9 שנים ישבנו שעתיים לאכול אוכל כשר, בשביל זה גזירת כליה על כל העם היהודי?!...!', הרהרו לעצמם.

ובאמת, לולי רוח הקודש, רחוק מהשכל לקשר ביניהם. וזה בדיוק היה הניסיון שלהם, האם להתעלם מדבריו של מרדכי, או הפעם לקבל אותם, למרות שהם חסרי היגיון. וכך היה. הם עמדו בנסייון. כאשר מרדכי יצא לרחוב העיר לבוש שק ואפר, הם לא כעסו, לא התלחשו, אלא עשו תשובה, צמו, לא תלו את הגזירה בהתנהגות של מרדכי, אלא ברוח הקודש שמדברת מתוך גרונו.

הם האמינו, שכל מהלכיה של אסתר, הם על פי מרדכי. הם הבינו, שצריך לציית לדברי גדולי ישראל בלי פשרות! גם אם לא מבינים, וגם אם נראה שגדולי ישראל 'מנותקים' מהמציאות העדכנית והמודרנית.

בכך שהפנימו זאת, הם בעצם תיקנו את החטא שחטאו תשע שנים קודם לכן. וכך הגזירה התבטלה מהם. ולא רק שהיא התבטלה, היא הפכה ליום שמחה וששון, הפכה פנים לכיוון השונאים.

כל מה שהיה אמור לקרות, באמת קרה - רק הפוך. "ונהפוך הוא", המן נתלה במקום מרדכי. הגויים מתו במקום היהודים. הם הלכו הפוך מההיגיון שלהם, והתבטלו לתורה, גם המציאות התנהלה הפוך ממה שהיה אמור לקרות.

לכן נאמר בגמרא (מגילה ז.) "אסתר ברוח הקודש נאמרה", וכי מה צריך רוח הקודש כדי לכתוב היסטוריה? נכון, לכתוב היסטוריה באמת לא צריך רוח הקודש, אבל לדעת לקרוא את ההיסטוריה, צריך גם צריך...

מוסר השכל גדול נוכל ללמוד מכאן, לגבי דעת התורה העמוקה שישנה לגדולי ישראל. כמה שנראה לנו שאנחנו מבינים, ויודעים, אנחנו רחוקים מלדעת כיצד לקרוא את המציאות האמתית.

כמו למשל ההוראה לאסור את החזקת המכשירים הלא כשרים, וה'איפון' בראשם. נראה, חלילה, כאילו הם לא מבינים שאנשים עובדים, זה חלק מהחיים, ולא כולם רואים סרטים כל היום... אז מה הם רוצים?!?...

כנ"ל לגבי מוסדות החינוך. כאשר הרב מצביע על מוסד חינוכי שמרני יותר, נפרד, על טהרת הקודש, אדם עלול לומר לעצמו 'הרב לא מבין את החיים, מה עם תואר? מה עם בגרויות? מה, הילד שלי יצא בור ועם הארץ?!'.

או לגבי החיסונים, שיש כאלו שמחווים געה משל עצמם נגד דעת הרבנים. המחשבות הללו נובעות ממבט כללי. גדולי ישראל, רואים הכל במבט אווירי, עשר מהלכים קדימה. הם מבינים הרבה יותר טוב מאתנו. כדאי לנו מאד לשמוע בקולם, לבצע מה שהם אומרים 'בעניים עצומות', ללכת אחריהם באש ובמים. והרווח - כולו שלנו!

קבוצת אברכים צעירים, הגיעו אל ביתו של רבי יצחק מבוהוש זצ"ל, על מנת לקבל עצה ותושיה, כיצד להינצל מגזירת הגיוס לצבא רומניה. הגיוס, היה כרוך בחילול שבת, ובאכילת מאכלים לא כשרים, ועוד איסורי תורה.

הרבי, יעץ לכולם, להגיע ללשכת הגיוס, בליווי שני עדים, שיטעו, שהם מבוגרים מגיל הגיוס לפחות בשמונה שנים. מלבד לרבי ירחמיאל מוהליבר, אחד האברכים, לו יעץ הרבי, להביא אישור מרופא שאינו כשיר לשירות הצבאי, עקב גופו החלש. שמעו לדברי הרב, ונצלו.

חלפו שנים רבות, רבי ירחמיאל, עסק לפרנסתו במסחר, בקניית תבואה מאיכרי האזור, ומכירתה לתחנות הקמח. הוא נהג לשלם לכל האיכרים דמי קדימה, כדי שיספקו לו את הסחורה בבלעדיות בבא העת. אחד האיכרים, מכר את התבואה למישהו אחר, והכחיש את העובדה שקיבל דמי קדימה. רבי ירחמיאל תבע אותו לבית המשפט, והם הוציאו צו עיקול על נכסי האיכר. "עוד תצטער כל כך...", איים האיכר.

כעבור זמן מה, נקרא ר' ירחמיאל לחקירה פלילית. התובע: האיכר. התביעה: השתמטות שלא כדון מהשירות הצבאי, כחלק מקבוצה, שכירת עדי שקר, והונאת השלטונות. כשהגיע רבי ירחמיאל למשפט והבין במה מדובר, הוא המליץ לשופטים לעיין בתיק הצבאי שלו. השופטים נענו לבקשה, ומשהובא תיקו הצבאי, התברר, שהוא שוחרר בכלל על רקע רפואי, וממש לא השתמט. האיכר כנראה הכיר את השיטה המקובלת אצל היהודים, והיה סבור שגם היהודי הזה נהג כך, ולכן הרשה לעצמו להעליל על היהודי את העלילה הזו.

השופטים, זיכו את היהודי מכל אשמה, ואת האיכר, הם חייבו בקנס כספי גבוה. למפרע התברר שעצת הרבי, היא זו שהצילה אותו כעבור שנים, ממאסר ממושך...

(הסיפור הובא בהרחבה בספר 'יקרה מפנינים', חלק ד, עמוד 124).

מהי שמחה אמתית

נמסר בליל שבת קודש ראש חודש אדר-ב התשע"ו בבית המדרש "הבאר" – קדימה

החל מראש חודש אדר, כמעט ואין מי שלא שמע את השיר המפורסם "מישמישמיש... משנכנס אדר...". מה עושים? "מרבין בשמחה"...

השאלה, מה זה להיות שמח?

יש אחד, שאצלו שמחה זה אורות מעומעמים, אלכוהול. אם אין שתיה חריפה, אין לו מה לעשות שם...

למחרת, אחרי שההשפעה עוברת, ומתחילים הגלים של הכאב ראש והסחרחורות, הוא מרגיש חלוש מאד, אין לו כח לכלום, הוא מתחיל להתחרט שהוא שתה...

יש אחד, שאצלו שמחה, זה אומר חוף ים. יש מי שרוצה לישון, זה הכיף שלו. אחד אוהב מסעדות, השני טיולים, בקיצור, לכל אחד יש שמחה משלו.

אבל האמת היא, שכל ההנאות האלו, הן לא שמחה, כי יש להן גבול. הן נגמרות. זה סוג של היסח דעת רגעי וחיצוני. שמחה אמתית, אמורה להיות משהו מרגיע. הרגשה פנימית של אדם מאושר. טוב לו. הוא שמח. שום דבר לא מוציא אותו מהשלוה.

הרב שמשון דוד פינקוס זצ"ל סיפר, שכשהוא היה ילד, הוא הלך פעם עם אבא שלו ברחוב (הם גרו בארצות הברית), והוא שמע אנשים צוחקים בקול רם, מעט בגסות. הוא שאל את אבא שלו "אבא, למה הם צוחקים כל כך חזק?". ענה לו אבא שלו "כי רע להם". מי שרע לו, מנסה להסיח את דעתו, הוא מנסה בכל הכח, לסחוט הנאות חדשות מהחיים.

השמחה האמתית, לעולם לא תגיע מבחוץ. היא נמצאת בפנים. הכל נמצא בראש. קח אדם, שנמצא עכשיו, במאורע הכי שמח שיכול להיות. בחתונה שלו למשל, או בחתונה של הבן שלו. אבל באותם רגעים, הוא יזכר בסבתא שלו עליה השלום, איך שהנאצים ימח שמם התעללו בה, בצורה הכי מזעזעת שיש... הוא יהיה שמח או עצוב? ודאי עצוב!

לעומת זאת, קח אדם שנמצא שלוש מטר מבית הקברות, אבל הוא נזכר ברגעים היפים ביותר בחיים שלו. הוא יהיה שמח, ויצחק. למה? כי הכל במחשבה.

אחת ההוכחות לכך שהכל בראש, משהו שדיברנו עליו בעבר, הוא המושג של 'בית מלון'. הגודל של החדר בבית המלון, תמיד מזכיר לי את הגודל של הדירות של גדולי ישראל, שחיו בדירת שתים וחצי מטר על שתים וחצי מטר, המיטה המטבח והסלון היו באותו חדר, ובכל זאת הם למדו תורה...

תחשבו רגע, כמה אדם מתאמץ כדי ליהנות מה'בית מלון' הזה. קודם כל, כמה כסף הוא משלם על החדר וחצי הזה... בכסף הזה, הוא יכול לשכור וילה מרוהטת בצפון תל אביב לחודש שלם.

לארגן הכל במזוודות, זה מאמץ. הדרך הארוכה. הדלק. ולכן הוא מגיע? לחדר, שבמקרה הטוב, הוא בגודל של הסלון בבית שלו. אין מקום לזוז. המזוודות פתוחות על הרצפה. הכל הפוך.

בחדר האוכל, הוא אוכל עם כולם. אין פרטיות. עוברים לו מפה ומשם. הוא עומד בתור לקחת אוכל מהבר, כמו בימי הצנע...

מגבות, אם חסר, צריך להזמין. כל בקבוק שתיה נוסף, קוקה-קולה, שעולה בחנות 8.90 ש"ח, הוא משלם עליו הרבה יותר. למה? כי הוא ב'בית מלון'... ועם כל זה, הוא חוזר מאושר, הוא נהנה...

למה? תגידו אולי כי פינקו אותו, דאגו לו, ניקו בשבילו. עדיין, גם לבית הוא יכול היה להזמין אוכל וחברת ניקיון.

נו, אז למה? כי הכל בראש, יש איזה הילה זוהרת סביב המילים האלו 'בית מלון', ומי שבטוח שכיף שם, נהנה שם. יש אנשים שבשבילם ללכת לבית מלון, זה עונש. כי הכל בראש. ההנאה והסבל תלויים בך, לא בשום דבר חיצוני.

איך באמת אפשר להגיע לשמחה?

האדם מטבעו, הוא יצור שמח. ה' ברא את האדם מאושר טבעי, ונקי מדאגות. תסתכלו על ילדים בהפסקת עשר, תראו איך הם מאושרים, צוהלים, ככה ה' ברא אותנו.

למה כשגדלים המצב משתנה? פתאום האדם הופך לטיפוס דאגן, רציני, מדי פעם גם קצת עצבני או מדוכא? למה פעם אנשים היו שמחים יותר, מה מביא את השינוי? ההבדל הוא, שכשאדם גדל, הוא מרגיש שהכל בשליטה שלו. הכל בידיים שלו. הוא עובד. הוא מפרנס. אם הוא לא יעבוד, לא יהיה לו מה לאכול... ממילא, הוא מתמלא בדאגה על העתיד.

לכל ילד קטן, ברור ששום דבר לא בשליטתו, לכן הוא מאושר. אין לו דאגות. זה הסוד. זה ההבדל גם בין הדורות שעברו, לדורות האחרונים. ככל שהטכנולוגיה מתפתחת, היא משדרת לאדם, אתה שולט בהכל. אפשר להשיג כל אדם בפלאפון. אם הוא לא עונה, אפשר להשאיר הודעה.

הכל זמין בלחיצת כפתור, לכן כל דבר שלוקח זמן, דורש סבלנות, ובגלל שהכל זמין, איבדנו את הסבלנות. זה מציק לנו להמתין. ואז מגיעים קוצר הרוח והעצבים. אפילו השידור של תחזית מזג האוויר, נותן הרגשה שהכל בידיים של האדם, אפשר לדעת את העתידות לשבוע הקרוב.

לא רק זה, גם החיצוניות ששולטת בעולם היום, הפרסומות, משדרות לאדם 'אם אתה לא כוכב - אתה לא נחשב', וכולם רצים אחרי החיצוניות, והחיצוניות היא הנוגדן הכי גדול לאושר.

כל אלו, מכניסים את האדם ללחץ ותחרותיות, וממילא לכעס ועצבים. ומצד שני, אם הוא מצליח, הוא עלול ליפול לגאווה, להתנשא ולזלזל בזולת. ואת הקדוש ברוך הוא - הוא משאיר מחוץ לתמונה.

מי שמחפש באמת להגיע לשמחה, לא להוללות, אלא לשמחה, חייב להפנים, שיש רק מישהו אחד, שאחראי על כל מה שקורה בעולם. קוראים לו ה' יתברך.
מי שיצליח להרגיש את הבטחון בה', יהפוך באותו רגע, לאדם הכי רגוע ושלו. הוא ירגיש את האהבה של ה' זורמת לו בדם. יש מישהו שמסדר לו את הכל, אז מה יש לו לדאוג?! הוא לא לחוץ מכלום.

כמה אמונות מעצימות יש בחז"ל: 'גם זו לטובה', הכל מלמעלה, יסורים מכפרים, ועוד. מי שמחזיק באמונה באמת, יוכל לשרוד בכל מצב. ולא רק לשרוד, הוא יהיה מאושר כל רגע. וגם במצבים שנראים לו לא טובים, רק האמונה תחזיק אותו מאושר כל הזמן.
מסופר (הסיפורם הבאים, מתוך הספר 'אדרבה', עמודים 98 עד 101) על רבי נחמן מהורדונקא, שנסע לשבת אצל ה'בעל שם טוב', יחד עם בעל ה'תולדות', רבי יעקב יוסף מפולנאה.
שני הרבנים האלו, הקפידו מאד על 'תוספת שבת', לקבל את השבת לפני הזמן, לכן הם יצאו לדרך ממש בתחילת הבוקר, כדי שהם יוכלו להגיע לעיר כבר באמצע היום, הרבה לפני שבת.

הדרך היתה מלאה בעגלות, והעגלה שלהם התקדמה בקצב איטי מאד. הם שמו לב, שהזמן עובר, והם בקושי התקדמו בדרך. הם ביקשו מהעגלון, שימהר קצת, ויעקוף מהצד את הטור הארוך של העגלות שמתנהלות לאיטן.

העגלון הקשיב להם, והם התחילו לזוז קצת יותר מהר. אבל אחרי כמה עשרות מטרים, נסעה עגלה של אחד מהמושלים של המדינה, שחל איסור חמור לעקוף אותה, כל מי שעקף אותה, היו מוציאים אותו להורג. כשהם הגיעו אל אחורי העגלה הזו, הם היו חייבים לנסוע בקצב שלה, והיא לא נסעה מהר בכלל...

בעל ה'תולדות' היה מתוח מאד, מה יהיה עם שבת? שבת מתקרבת, והם נוסעים כבר הרבה זמן אחרי המושל הזה שאסור לעקוף אותו. אמר לו רבי נחמן "כל החיים שלי, אני עמל וטורח להשריש בתוך הלב שלי, שכל מקום שיש קושי או צרה או כאב, אני יודע, שדוקא כאן, טמונה הישועה שלי!".

בדרך, הם עברו דרך עיירה מסוימת, והכביש הראשי עבר דרך השוק של העיירה. הדרך היתה חסומה כמעט לגמרי, בעשרות עגלות שפרקו והעמיסו סחורה, ולא היה ניתן להתקדם כמעט בכלל.

אם הם היו מגיעים לשם לבד, הם היו נתקעים שם כמה שעות, ולא היה להם שום סיכוי להגיע בזמן לשבת. אבל הבשורה המשמחת, שהם נסעו אחרי העגלה של המושל ההוא, וכשהוא נכנס לשוק, כל העגלות זזו הצידה ביראת כבוד, ופינו דרך לעגלה שלו, והעגלה של הרבנים בעקבותיו.

מיד אחרי היציאה מהעיר, העגלה של המושל פנתה לכיוון שונה מהכיוון של מרכבת הרבנים, והדרך התפנתה. העגלון האיץ, והם הגיעו לעיר בדיוק בזמן שהם רצו.
גם במצבים מתוחים ומלחיצים, הכח של האמונה, משאיר את האדם רגוע ושלו, הוא יודע שהכל בא מה' רק לטובתו, וככה שום דבר לא יכול לפגוע בשמחה ובשלוה שלו.

סיפר יהודי שלא עלינו איבד את בנו בגיל צעיר, והוא נכנס אל האדמו"ר מגור, רבי פנחס מנחם אלתר זצ"ל, בעל ה'פני מנחם', כדי לפרוק את הצער שלו, והוא אמר לו "אני יודע שה' רוצה ממני משהו, אבל אני לא יודע מהו".

אמר לו האדמו"ר, "כשהייתי ילד, נכנסתי פעם אל הבנק, וראיתי אדם שניגש אל הפקיד, ונתן לו סכום כסף גדול מאד. הפקיד בתמורה, נתן לו כמה ניירות לחתום, וזהו. ריחמתי עליו, מסכן, תמורת כל הכסף הזה, הוא קיבל בסך הכל כמה ניירות לחתום..."

אחר כך הגיע אדם אחר, נתן לפקיד כמה ניירות, והפקיד בתמורה, הוציא ערימה ענקית של שטרות ונתן לו. קינאתי בו, נתן בסך הכל כמה ניירות, וקיבל כל כך הרבה כסף...

כשגדלתי והתבגרתי, המשיך האדמו"ר, "הבנתי, שהראשון זכה בסכום גדול, והוא הגיע אל הבנק כדי להפקיד אותו, ולקבל במשך הזמן רווחים גדולים. והשני, היה במצב כספי קשה, ובא לקבל הלואה, שאותה הוא הולך לשלם עם ריבית והצמדה עוד הרבה שנים... ככה גם ה' מנהיג את ברואיו", אמר ה'פני מנחם', "לפעמים, מה שנראה לאדם כאילו לוקחים ממנו, בעצם נותנים לו, ומה שנראה לו שנותנים לו, הרבה פעמים באמת לוקחים ממנו..."

איפה עוד היינו מוצאים כאלו חיזוקים חוץ מהיהדות? באיזו כת בעולם יש דברים מחזקים כאלו? מי שלא מאמץ לעצמו את עבודת האמונה והבטחון באופן קבוע, לא יוכל להיות שמח לעולם, כי לא חסר דאגות ומתחים כל יום מחדש. והשמחה, מגיעה רק מהאמונה האמתית.

יש היום מושג שנקרא 'ביטוח'. היום מבטחים כל דבר, אפילו את החיים... יש כאלו שעושים ביטוח בריאות על שברים כוויות וכדומה. ואז, הם הולכים ברחוב, ומחכים מתי הם ישברו כבר איזה רגל או יד, ויוכלו 'להוציא' משהו מהביטוח... מונית, השלמת ימי עבודה...

ועד שסוף סוף זה קורה, והם שוברים את הרגל, הם לוקחים מונית על חשבונם, יושבים בבית, ואומרים לעצמם 'לא נורא, אחר כך נוציא מהביטוח...'!

הנציג של חברת הביטוח מגיע, מסתכל בצילום, ואומר: "מצטער, לא נוכל לשלם לך את דמי הביטוח!". "למה?!", מזדעק המבוטח, "אני מבוטח אצלכם".

"נכון", אומר הנציג, "אבל השבר שאנחנו מכסים, הוא עד הקרסול, אתה, שברת מתחת לקרסול, חסר לך סנטימטר אחד לקבל את הכיסוי..."

מתחילים למדוד עם סרגל. מתווכחים. עד שבסוף המבוטח אומר - "טוב, תביא פטיש, נשבור את הרגל, אולי נוציא משהו מהביטוח..."

עד כדי כך אנשים מרגישים היום תלויים בעצמם, בוטחים בכסף שהם שילמו שיציל אותם בכל מצב. לא שיש בביטוח משהו רע, אבל הבטחון בביטוח, מונע את שלות הנפש שיכולה להיות לאדם, אם הוא יבטח בה' באמת.

יהודי אחד, גר באנגליה, וטס לשמחה משפחתית בניו יורק שבארצות הברית. בזמן שהותו בניו יורק, הוא קיבל, לא עלינו, אירוע לב. הריצו אותו לבית החולים, אשפזו אותו,

וטפלו בו עד שהמצב שלו התייצב. בגלל שהוא היה אורח שם, הוא לא היה מבוטח, והטיפול עלה לו שלושים אלף דולר.

היה לו צער גדול מההוצאה היקרה הזו, בפרט שהוא היה יכול לחסוך אותה. הוא נכנס אל הרב שלו, ושאל אותו, "אני יודע שהכל נגזר משמים, ואם נגזר עלי ללקות באירוע לב, הייתי לוקה בו בכל מצב. אבל למה זה קרה לי בארצות הברית? אם זה היה קורה לי באנגליה, לא הייתי צריך לשלם כל כך הרבה כסף", אמר בתסכול.

אמר לו הרב, "אדרבה, אתה צריך להודות לה' שזה קרה לך דוקא בארצות הברית. כי מהשמים גזרו עליך להוציא שלושים אלף דולר על הוצאות רפואיות. אם האירוע הזה היה קורה לך באנגליה, היית צריך לעבור עשרות ניתוחים ואשפוזים כדי שהסכום הזה יצא ממך בסופו של דבר.

אבל הקדוש ברוך הוא ריחם עליך, וכדי שהסכום הזה יצא ממך על הוצאות רפואיות בלי לסבול הרבה, הוא נתן לך את האירוע הזה בארצות הברית, ששם הוצאת את כל הסכום הזה תוך כמה ימים, בלי הרבה סבל וקושי, וחזרת לעצמך הרבה יותר מהר".

רק עם מחשבות כאלו, אפשר להגיע לשמחה. חג פורים הוא חג ההשגחה הפרטית, שמלמד אותנו שה' נמצא אתנו בכל מצב, וכל מה שקורה אתנו, מגיע ממנו באופן ישיר, ולטובתנו. זו הסיבה הגדולה לשמחה. "משנכנס אדר - מרבין בשמחה"

מגילת אסתר – אנוכיות מול הקרבה

נמסר בערב שבת קודש טו' אדר התשע"ח, שושן פורים, בבית הכנסת 'אהבת שלום' – קדימה

פורים הוא חג מיוחד.
מחכים לו מהרגע שהוא יוצא. חג מלא במצוות וחוויות. מגילה, משלוח מנות, מתנות
לאביונים, סעודה, תחפושות, יין, אווירה שאין כמוה. פורים...
בדרך כלל, שבאים לדבר על מוסר השכל מהמגילה, מדברים על ההשגחה הפרטית
שבתוך הטבע שהיתה בסיפור המגילה.
מי שקצת מתבונן וחושב על מה שקרה שם, יכול לראות שהמגילה מלמדת אותנו
הרבה גם על עבודת המידות.
בואו נתבונן ביחד.
מי הם ארבעת הדמויות המרכזיות במגילה?
כמובן: מרדכי, אסתר, ולהבדיל, אחשורוש והמן.
אחשורוש והמן, הם שני אנשים אנוכיים ואגואיסטים ממדרגה ראשונה. סמל ה'אני'. מה
שלא נוגע אליו בדרך כלשהי, פשוט לא מעניין אותו. ולא משנה מה זה יהיה, אפילו חיים
ומוות של אנשים לא ממש חשובים לו.
לעומתם מרדכי ואסתר, סמל ההקרבה, הנתינה, ההתבטלות, החשיבה על הזולת, רק
להתבונן בהתנהגות שלהם, ולהבין הכל.

נתחיל עם אחשורוש.
בן אדם אגואיסט ברמה הכי גבוהה שאי פעם מישהו יכול להיות. כל מה שלא נוגע אליו
ישירות, פשוט לא מעניין אותו. מה השני מרגיש?! למי אכפת...
אשתו, הרגיזה אותו באמצע הארוחה - הרג אותה.
אחר כך, כשהיין עבר לו, הוא חיפש לעצמו אשה אחרת. כדי לבחור, הוא אסף אלפי
נשים מכל העולם, שהרי הוא היה שולט בכל העולם (מגילה יא.), רווקות, נשואות, כולם.
לא מעניין אותו, אם יש לה בעל, יש לה ילדים, הוא הרי צריך אשה... כמו שחז"ל אומרים
(ילקוט שמעוני על אסתר ב, יז), "אמר רבי חלבו... אף נשי האנשים היו מביאין לו".
כל אחת מהנשים, היתה ממתינה בתור שנה שלימה, אצל הגי בבית הנשים, רק כדי
להיפגש עם המלך פעם אחת. חצי שנה בתכשירים לעידון העור, ועוד חצי שנה של סיכה
במי בושם שיהיה לה ריח טוב, ורק אז, היא ראויה לבוא ערב אחד אל המלך.
אחרי שהוא 'ראה' אותה, היא היתה נשלחת אל מתחם אחר, שם היה אחראי שעשגז.
ומאז שהיא נפגשה עם המלך, היא הפכה להיות פילגש המלך (אשה משנית, לא עיקרית),
אם הוא ירצה לראות אותה שוב, הוא ינקוב בשם שלה. בינתיים, שתמתין...

אם היא רווקה, היא לא יכולה להתחתן יותר לעולם, כי היא הפכה להיות פילגש המלך, ובבית הנשים של שעשגז, היא תשהה עד סוף ימיה. בודדה. בלי אפשרות להקים משפחה. ואם היא נשואה, בכלל... בעלה ישאר בבית עם כל הילדים, והיא תשאר בבית הנשים. מי יאכיל את הילדים? מי יגדל אותם? אבל את אחשורוש, זה לא מעניין. הוא הרי צריך אשה...

וככה הוא נהג 4 שנים. שהרי ושתי, נהרגה במשתה שהוא עשה בשנת שלוש למולכו, ואת אסתר הוא מצא בשנת שבע למלכותו (אסתר ב, טז), 4 שנים, שבהן הוא פוגע בלמעלה מ-1000 נשים...

הגמרא במסכת מגילה אומרת (יב:), שכשדוד המלך אסף את הנשים, כל מי שהיתה לו בת, היה מבקש מהפקידים שיקחו גם אותה, כי כולם הכירו בצניעות של המלך הצדיק, שכולן נאספות, ורק אחת נבחרת, אז אולי זו תהיה הבת שלהן.

אבל כשאחשורוש אסף את הנשים, כל מי שהיה רואה את פקידי המלך באים, היה מחביא את הבת שלו מהם, והפקידים היו צריכים לחפש ולקחת את הבנות בכח. כי כולם ידעו עד כמה הוא אגואיסט ונגוע בפריצות, ועד שהוא ימצא את האשה שהוא רוצה, הוא יפגע בהרבה נשים בדרך.

אדם שמולך על כל העולם, אמורה להיות לו טיפת כבוד עצמי. אז איך הוא לא מתבייש להתנהג בצורה כזו?! התשובה, כי לא אכפת לו מכלום חוץ מעצמו! רק מה עושה לי טוב. מה השני מרגיש?! לא חשוב כרגע.

אגב, גם לאסתר הוא לא קרא אם לא היה מתחשק לו. כמו שהיא אמרה למרדכי (אסתר ד, יא), "ואני לא נקראתי לבוא אל המלך זה שלושים יום". כי אם הוא לא מעוניין 'לראות' אותה כרגע, אז מה אכפת לו עכשיו ממנה. נמשיך.

מרדכי, הציל אותו ממות בטוח. ומה הוא עשה? כלום! אפילו 'תודה' הוא לא אמר. מתי הוא נזכר בזה? כשהוא לא נרדם בלילה. כשמשוה נוגע אליו פתאום, מציק לו, אז הוא נזכר להכיר טובה למרדכי, אחרת הוא לא יוכל להמשיך לישון. אבל כל עוד זה לא הפריע לו, גם אם הצילו אותו ממות, זה מובן מאליו. נמשיך.

אסתר הזמינה את המן אל המשתה, כדי לדבר עם המלך על גזירת הכליה הנוראה, שגם היא עצמה כלולה בה. המלך שואל אותה, 'כן אסתר, כל מה שתבקשי אני אעשה...!'. ואז היא מגלה לו, שמשיהו הוציא עליה פקודת חיסול. ולא רק עליה, גם על כל העם שלה. אחשורוש שואל אותה (אסתר ז, ה), "מי הוא זה ואי זה הוא אשר מלאו לבו לעשות כן?" (כאילו שהוא לא יודע במה מדובר...).

והיא אומרת לו "איש צר ואויב - המן הרע הזה!". תגיד, מה היית עושה, אם היית מזמין אורח הביתה, ובאמצע הארוחה, אשתך היתה אומרת לך שהוא רוצה לרצוח אותה, איך היית מגיב?...

כל אדם נורמאלי, היה קם עליו מיד, מזהיר אותו, מזמין משטרה, תובע אותו, אולי יש כאלו שהיו משתמשים בעוד דרכים (אולי הם היו בקורס 'הגנה עצמית', מי יודע...). מי ישאיר את המצב בלי לעשות כלום? אף אחד!

ומה עושה אחשורוש? משאיר אותה אתו לבד, ויוצא לחצר... להירגע... תגיד אדון אחשורוש, אתה נורמאלי?! תגן על אשתך, תטפל בהמן מיד! אבל מה, לא מעניין אותו האמת ממנה, עכשיו הוא עצבני, אז הוא יוצא להירגע. אשתו... המן... לא ממש מעניינים אותו עכשיו. אגואיסטיות ממדרגה ראשונה. מה הוא רואה בחוץ? אומרים חז"ל (מגילה טז), שהוא ראה מלאכים בדמות אנשים עוקרים לו עצים בגינה שלו. הוא שאל אותם 'מה אתם עושים?!...!', והם ענו לו בפשטות 'אנחנו עושים מה שהמן אמר לנו לעשות...!', אז הוא חזר יותר עצבני לבית. ומה הוא רואה בבית? "והמן נפל על המטה אשר אסתר עליה". כל אדם נורמלי, היה יוצא מדעתו, ומיד מקנא לאשתו. איך אפשר להישאר אדיש?! אבל אצל אחשורוש זה רק הסתכם במשפט קצר: "הגם לכבוש את המלכה עמי בבית?!", ובזה זה נסגר. פתאום, חרבונה, אחד מהסריסים אומר, "גם הנה העץ אשר עשה המן למרדכי אשר דבר טוב על המלך עמד בבית המן גבה חמשים אמה". או... פתאום זה נוגע אליו... לכבוד שלו... המן מתנגד למישהו שפרגן למלך, מה? הוא מנסה להוריד מהכבוד של המלך?! זה כבר בלתי נסבל!!!

מיד: "ויאמר המלך - תלהו עליו!!".

כל עוד זה נוגע לאשתו, ולא אליו, אפילו בדברים הכי חמורים, זה בסדר. אבל כשזה קצת 'מדגדג' בכבוד שלו, הסיפור מסתיים בצורה הכי אכזרית שיש, מוות בתליה. רגע, ומה עם גזרת החיסול שמרחפת על ראשה של אשתו? אחרי שהמן נתלה, זה לא עניין אותו. שתמות... רק אחרי שאסתר נופלת לרגליו, ובוכה, ומתחננת, שיעביר את רעת המן, רק אז, אחרי שהוא קיבל עוד קצת כבוד, נפלו לו על הרגליים, התחננו, רק אז, הוא נתן את הטבעת למרדכי, שיכתוב ספרים חדשים. ראינו מה זה אגואיסט?! זהו זה.

אומר רבי ברוך אפשטיין זצ"ל (תורה תמימה, אסתר, א, הערה מה), לא רק אחשורוש היה כזה גאוותן, גם הטבע של כל בני שושן היה כמוהו להתגאות ולהתפאר בעושר ובכל מה שיש להם, והמלך יותר מכולם. כי בגמרא במסכת 'קידושין' מובא (מט:), "עשרה קבים גסות ירדו לעולם, תשעה נטלה עולם, ואחד כל העולם כולו". ושושן, היתה עיר הבירה של עולם, כמו שכתוב בספר 'דניאל' (ח, ב), "ואני בשושן הבירה, אשר בעולם המדינה". נעבור להמן.

אומר רבי חיים שמואלביץ זצ"ל (במדבר תשל"ג, מאמר יז), המן אמר (אסתר ה, יג), "וכל זה איננו שוה לי, בכל עת אשר אני ראה את מרדכי היהודי יושב בשער המלך". תאוות כבוד אדירה כזו. הוא משנה למלך ששולט בכל העולם. כל אדם בעולם, ברגע שהוא רואה את המן, מיד משתטח על הרצפה. וכל זה לא שווה, בגלל יהודי, שלא רוצה להשתחוות, איפה הפרופורציות שלו?

מסביר רבי חיים, שהכבוד, זו תאוה דמיונית. לכן, ברגע שהיא נפגעת קצת, הכל מתפוגג לגמרי. גם המן, ברגע שהוא ראה שיש מישהו אחד, שלא מכבד אותו, המציאות

לעומתם, בצד השני, הדמויות המיוחדות של מרדכי ואסתר. שיא ההקרבה והנתינה. נתנו את הכל בשביל עם ישראל.

הנה אסתר, נכנסת אל המלך כדי לנסות להציל את עם ישראל, בעוד שהיא יודעת שמבחינתה מדובר בהתאבדות גמורה, כמו שהיא אמרה במפורש למרדכי (אסתר ד, יא), "כל עבדי המלך, ועם מדינות המלך יודעים, אשר כל איש ואשה, אשר יבוא אל המלך אל החצר הפנימית, אשר לא יקרא - אחת דתו להמית!... ואני לא נקראתי לבוא אל המלך זה שלושים יום".

וכשמרדכי אומר לה ללכת בכל אופן, היא מסכימה. מבקשת שיצומו עליה, ואומרת "ובכן אבוא אל המלך אשר לא כדת, וכאשר אבדתי אבדתי". לא אכפת לה מעצמה כלום. היא מוכנה למות, וגם לאבד בעל גדול הדור כמו מרדכי (מגילה טו), רק בשביל להציל את עם ישראל. בדיוק הפוך מאחשורוש והמן.

גם מרדכי. כל ההתנהלות שלו היתה למען עם ישראל. הזהיר אותם על המשתה. זעק זעקה גדולה ומרה. קיבץ את הילדים לתפילה. קרע את בגדיו, ולבש שק ואפר. מה הוא ואסתר לא עשו כדי להגן על עם ישראל.

זו היתה דרכם של כל הצדיקים מאז ומעולם. ולנו הלימוד, מי שחי עם עצמו, סובל. וכל הסביבה שלו סובלת. רק אני = אבדון. אבל מי שחי בשביל השני, זוכה לזכויות עצומות, זיכרון לדורות. טוב לו, ולכל הסביבה שלו. נתינה = חיים. נשמע. נפנים. נתחזק. ובעיקר - ניישם.

פורים – מי אתה באמת

נמסר ביום שבת קודש, טז אדר ב' התשע"ט בבית הכנסת 'זיו הפסגה' – פסגת זאב, ירושלים

ה'שחקן'!

יש כזה מקצוע, 'שחקן', יש כאלו שזה אצלם משהו טבעי, ויש כאלו שפחות, בכל מקרה, מי שמעוניין להציג בהצגות או על גבי מסכים, צריך ללמוד 'משחק'.

נניח שיש מישהו שעובד בזה, כל יום 10 שעות עבודה, הוא יוצא יום יום לצילומים, ובתסריט שהוא מציג, הוא אמור להיות מישהו מאד מאד נחמד, חייכן ורגוע.

עשר שעות כל יום הוא עסוק בלחי"ך, להציע עזרה, לא כועס, מדבר בנחת, נוסע רגוע. בסוף היום, הוא חוזר הביתה, אוכל משהו, מתארגן, ועולה לישון. מהרגע שהוא מגיע הביתה, עד שהוא הולך לישון, עוברת בערך שעה, רק מה? בשעה הזו, הוא לא כל כך רגוע, הוא מדבר לאשתו בקוצר רוח, אין לא סבלנות לילדים, הוא נוהג בפראות, מדי פעם צועק, ושום חיוך לא עולה לו על השפתיים...

עכשיו נשאל, מה הוא באמת, נחמד או עצבני?...

ברור שהוא לא נחמד! הוא טיפוס עצבני! למה? הרי בסופו של יום, 10 שעות הוא נחמד, ורק שעה אחת הוא עצבני, אז למה לקרוא לו עצבני?

פשוט, כי במהלך היום הוא במשחק, הוא צריך להציג משהו, והכסף והכבוד והידיעה שכרגע זה מה שהוא צריך לעשות, גורמים לו להתנהג בנימוס.

אבל בבית הוא משוחרר, האמת הפנימית שלו מתגלה, הוא לא מחויב לשום מוסכמה, לא משלמים לו, ואין לו שום כבוד מאשתו והילדים, אז הוא מתנהג לפי הטבע האמתי שלו

- עצבים, פראות, חוסר דרך ארץ.

אם הוא היה באמת מנומס, זה לא היה קורה לו גם בבית.

ואיך זה קשור לחג פורים?

כל שנה מחדש, אנחנו שמחים שמגיע חג פורים, את המצוות של החג הזה מקיימים עם שמחה מיוחדת, אנחנו רגילים לזה. אבל אם נעצור רגע ונתבונן, נראה שאחת המצוות המיוחדות של החג הזה, לא שגרתית.

שואל הרב שמשון דוד פינקוס זצ"ל (נפש שמשון, פורים, עמוד קח), מצד אחד, פורים הוא יום ענק מבחינה רוחנית, יותר אפילו מיום כיפור, מצד שני, ישנו חיוב שמובא בחז"ל (מגילה ז:), שחייב אדם לשתות יין "עד דלא ידע", שיכרות גמורה.

איזה חיוב מוזר זה? מה גם שחז"ל לא כתבו שום טעם וסיבה למה צריך לשתות כל כך הרבה, מה העניין בזה?

מסביר הרב פינקוס, מה שמיוחד בין, שהוא מסיר את המסכה מעל הפנים של האדם, הרתיצה הטבעית מהסביבה נעלמת, ואז מתגלה המהות הפנימית של האדם, מי הוא באמת.

כל השנה יש בנו איזה חלק של 'שחקן', לא בגלל שאנחנו מנסים להיות כאלו בכוונה, אנחנו לא שקרנים חלילה, אבל שלא במודע, הרבה מהפעולות שלנו, לא תמיד מונעות מתוך כוונה טהורה לעבוד את ה', ויראת שמים אמתית.

אולי אנחנו מתפללים כי ככה גדלנו. אולי מה שאנחנו שומרים על פה נקי ומקיימים מצוות, כי זה מה ש'הולך' בציבור שלנו, לא נעים לנו להיות שונים.

אולי אנחנו מכבדים את האשה ואת השכנים כדי שגם הם יכבדו אותנו, אולי... אולי אנחנו לומדים כדי להיות בסוף דמות רבנית, אולי הבגדים שלנו מחייבים אותנו, אולי, מי יודע...

ואולי גם הפוך, אולי בתוך תוכי יש לי רצונות ושאיפות ואני מתבייש מהחברה, אולי (או בעצם בטוח) בתוכי אני רוצה לעזוב את ההנהגות השליליות, וקשה לי, אולי אני רוצה לצעוק אל ה', אבל אני מרגיש שמהשו חוסס אותי.

כשמגיע פורים, ואדם שותה יין, כל המסכות מתקלפות, נשאר רק ה'אני' הפנימי שלו, היין מגלה את הנטיות הפנימיות של האדם, כמה מתוך מה שאנחנו עושים הוא אמת, וכמה משחק, מי ה'אני' ומי ה'שחקן'.

זה גם כן הרעיון של התחפושות. כל השנה אתה מוגבל במוסכמות חברתיות, במצב המשפחתי, בחוסר זמן ויכולת, בפורים, אדם יכול להתחפש, ובדרך כלל הוא מתחפש למה שהוא מתחבר בפנימיות שלו, למשהו שהוא מרגיש שיכול להתאים לו, 'מתלבש' עליו בטבעיות.

פורים עוזר לך לגלות מי אתה באמת.

גם אדם שגילה שאולי באמת לא כל כולו בוער לעבודת ה', יש לו גם נטיות אחרות, מה עושים? איך זוכים?

אומר רבי חיים שמואלביץ זצ"ל (שיחות מוסר, א' תשא תשל"א, מאמר יא, עבד ה' (א), עמוד לד), שעל ידי שתיית יין "עד דלא ידע", אפשר לזכות להגיע למעלה האמתית של יום פורים. למה?

רבי חיים מאריך שם לבאר יסוד, שאדם צריך להיות בבחינת עבד. מה הפירוש? לא לעבוד בשביל הישגים, לא בשביל התקדמות אישית, לא בשביל להיות תלמיד חכם, לא כדי להיות בעל טוב, כלום, רק לעשות רצון ה' בתמימות! בעבדות!

לא לעשות שום חשבון, אפילו אם נראה לו שאם הוא קצת ישנה ממה שה' ציוה אותו, הוא יגרום להרבה קידוש ה', אסור לו לשנות פסיק הכי קטן ממה שה' ציוה, כי גם אם זה נכון, אם עירבת גם את הדעה שלך במה שה' רצה, אתה כבר לא עבד, אין כאן התבטלות ותמימות. והוא מביא לזה הרבה הוכחות מחז"ל.

לפי זה, הוא מסביר מה הרעיון שעומד מאחורי המצווה של "עד דלא ידע". כי כשאדם מחליט מכח השכל וההגיון שלו על פי הנתונים שהוא קרא במגילה, שהמן הוא הרשע

והארור, ומרדכי הוא הצדיק והברוך, הוא עדיין לא עבד ה', כי הוא החליט מי הארור ומי הברוך.

לכן, תיקנו חז"ל לשתות יין, "לבשומי", לזרוק את השכל וההגיון לגמרי, עד שעל פי השכל האישי שלו, הוא לא יראה הבדל בין המן למרדכי, ואז הוא יקבל את זה בתמימות, כי ככה ה' החליט, שהמן הוא ארור, ומרדכי הוא ברוך.

וזו העבודה בפורים, התבטלות, כמו שכותב הרמב"ם (הלכות מלכים, פרק ח, הלכה יא), לגבי גוי שמקבל עליו שבע מצוות בני נח, שהוא מחסידי אומות העולם, ויש לו חלק לעולם הבא, אבל בתנאי - "שיקבל אותן ויעשה אותן מפני שצוה בהן הקדוש ברוך הוא בתורה... אבל אם עשן מפני הכרע הדעת, אין זה גר תושב, ואינו מחסידי אומות העולם...".
וזה בעצם הרעיון של "עד דלא ידע", ביטול גמור לדעת תורה ולאמונת חכמים.

במקום אחר בספרו, מדבר רבי חיים שמואלביץ זצ"ל, על סילוק הנגיעות (שיחות מוסר, א' אמור תשל"ב, מאמר כז, עמוד צה, עבירה לשמה). הוא מזכיר את דברי הגמרא ביבמות (מז), לגבי גר שבא להתגייר, "ומודיעין אותו מקצת מצות קלות, ומקצת מצות חמורות".

שואל רבי חיים, זה שמספרים לו על המצוות החמורות, זה מובן, הוא אמרו לדעת שהוא מחייב את עצמו בדברים לא פשוטים, על 'בורר' בשבת נסקלים, שידע לקראת מה הוא הולך. אבל את המצוות הקלות, מה העניין להגיד לו?

מסביר המאירי (יבמות מז), שלגויים, על פי הדת שלהם אין הרבה מצוות, וברגע שהוא ישמע כמה מצוות 'קטנות' יש לנו, "יאמר בלבבו: 'כמה דקדוקין הם מדקדקים ללא צורך', ויחזור בו".

מסביר רבי חיים, שזו בדיוק הנקודה, גוי, לא מסוגל להיות עבד! אין לו בעיה לצום חודש שלם, ואפילו לקבל עליו את המצוות החמורות, אבל את הקלות, שמשעבדות את הרצון שלו כל רגע, שנתפסים כביכול על דברים קטנים ולא נותנים מנוחה, זה הוא לא יכול לסבול.

אין לו בעיה עם 'בורר' בשבת, עם כל החמורות והעונשים, אבל איזה צד בחולצה ללבוש קודם, איזו נעל, כל רגע עוד מצוה, זו עבדות, הוא לא מוכן, הוא רוצה להיות בן חורין.

גם לנו, היהודים, לפעמים קשה להיות עבדים, למסור את עצמנו על התורה לגמרי, והסיבה העיקרית היא, הרצון לחופש, הנגיעות, ההבנה העצמית שלנו.

כדי להיות עבד, צריך לסלק את כל הנגיעות הצידה, וללכת אחרי ה' בתמימות, יש כאלו נגיעות, שאפילו האדם עצמו לא יודע שהן אלו שמניעות אותו כרגע.

מביא רבי חיים ראייה ממגילת אסתר. מרדכי מבקש מאסתר להיכנס אל המלך, "להתחנן לו, ולבקש מלפניו על עמה" (אסתר ד, ח).

אסתר שולחת לו חזרה, "כל עבדי המלך ועם מדינות המלך ידעים, אשר כל איש ואשה אשר יבוא אל המלך אל החצר הפנימית אשר לא יקרא, אחת דתו להמית, לבד מאשר יושיט לו המלך את שרביט הזהב וחייה, ואני לא נקראתי לבוא אל המלך זה שלושים יום".

אומרת אסתר, שתי סיבות: א. זו סכנת מוות להיכנס אל המלך. ב. המלך, כבר לא כל כך מחבב אותי; הוא לא קרא לי 30 יום, ככה שממילא אין תועלת בשליחות הזו. מרדכי ענה לה, "אל תדמי בנפשך להמלט בית המלך מכל היהודים", כי אם לא תלכי להציל את עם ישראל, ה' כבר ידאג להם בצורה אחרת, אבל "את ובית אביך תאבדו". למה הוא ענה לה ככה? הרי היא פירטה לו סיבות מאד הגיוניות למה אין שום טעם שהיא תלך אל המלך, היא לא נסתה להתחמק מהשליחות?

אלא, אומר רבי חיים, מרדכי אמר לה, אולי אפילו את בעצמך לא מרגישה, אבל כל הסיבות ההגיוניות האלו, נובעות מנגיעה אישית, את מרגישה שאת במקום בטוח ומוגן, ומדמה בנפשך להימלט בית המלך, ואת התחושה הזו את מפרשת כ'הגיון'. כשאסתר שמעה את הדברים של מרדכי, היא הבינה, שיכול להיות שהיא באמת נגועה, היא התבטלה אל מרדכי, ולמרות שההגיון שלה אמר הפוך, היא שמעה לדבריו, והלכה אל המלך.

לכן החג הזה, המהות שלו, על ידי היין, לסלק את הנגיעות, את המסכות, את הרצון העצמי, לדאוג שה'אני' הפנימי והאמתי שלי, ירצה רק את ה'. זו הסיבה שחז"ל אומרים במסכת שבת (פ.נ.), שבימי אחשורוש עם ישראל קבלו שוב את התורה מרצון, כי קבלת התורה אמתית היא, כשעוזבים את הרצון האישי שלנו, ועושים את רצון ה'.

אנחנו צריכים לעשות את שלנו, לעשות את רצון ה' בתמימות, והוא כבר יעשה את שלו, וידאג שהרצון הפנימי שלנו גם כן ישתנה לטובה.

סיפר הרב שרגא שטיינמן שליט"א, באזכרת השלושים של אביו הגאון רבי אהרן יהודה לייב שטיינמן זצ"ל (שמעתי ממישהו), שסיפר לו מנהל של בית אבות מסוים, שישנו בבית האבות שהוא מנהל, אגף של קשישים שנמחקים להם תאי הזכרון בצורה קשה מאד. ומה שקורה, שהם מאבדים את הבושה, כמו תינוק, שלא מתבייש מכלום, גם מהדברים הכי מביכים כמו רמת הנקיות ועוד.

מסתבר, שההתנהגות המנומסת שלנו, נובעת מכח תאי הזכרון, אנחנו למדנו במהלך החיים מה מביך ומה מנומס, וכך אנחנו נוהגים.

אבל כשנפגעים תאים מסוימים במח, קורה מצב נורא, שמאבדים את הבושה לגמרי, ואז יורדות כל המסכות, ומתגלה המהות הפנימית של האדם.

והוא מספר, שכשקורה דבר כזה, האדם עושה שלא במודע, מה שהוא עשה בתוככי לבו כל החיים. אז יש כאלו שכל היום מנענעים את בהונות הידיים כאילו הם בעיצומו של ויכוח סוער בלימוד תורה, הצדיקים שבהם.

אבל יש גם כאלו, שלא במודע, עושים מעשים אשר לא יעשו, וצריך ממש לשמור עליהם. הילדים שלהם מתביישים במעשים של ההורים, ומשלמים למנהל כסף שלא יספר מה ההורים שלהם עושים, ויש לו משכורת נוספת רק מזה.

להבדיל, זו המהות של פורים, מה יקרה בלי המסכות, מי אתה? מתמיד בתורה, או מחפש כבוד. שומע בקול ה', או בקול עצמך. מה לקחת לעצמך באמת מכל השנים שקיימת מצוות, שלמדת תורה, שהתפללת, מה נשאר לך ביד.

סיפר לי חבר, על אחד מחבריו בישיבה, שבמסיבת פורים הוא שתה יין והשתכר לגמרי, וכל רב שהגיע למסיבה, הוא תפס אותו, ופשוט לא עזב אותו, עד שהוא יגיד לו חידוש. לימים, הבחור עזב את הישיבה, והלך לצבא, וגם אז בפורים הוא שתה לשכרה, וכשהוא היה שיכור, הוא עשה את כל התנועות שהוא למד בצבא, הצדעה, דום, וכל מה שעושים שם. והוא אמר לחבר שלי - 'למדתי, שהיין מוציא מתוכך את מה שיש בך'. והאמת שככה יהיה בעולם הבא. נגיע לשם, ואז יורידו מאתנו את כל המסכות, ונראה בדיוק מי אנחנו...

אז כדי שלא נתבייש שם, ה' נתן לנו את חג פורים, ולא רק בפורים, אלא כל השנה, כדאי שנשאל את עצמנו, מי אני באמת? שלא נגלה בבוא היום, שחלילה חלקים מהלימוד שלנו נבעו מגאווה, שלא נגלה שהצניעות ששמרנו היא בגלל שככה גדלנו, שלא נתבייש. נשאל את עצמנו, האם אני באמת אוהב את ה' האם אני באמת אוהב להתפלל? אני מפחד ממה שה' יגיד, או מה אחרים יגידו? ועוד.

ואם גילינו דברים לא נעימים, העצה כמו שאמרנו, לזרוק את השכל, לעשות כל דבר בתמימות, לנסות תמיד לשמח את ה', לדקדק בהלכה, ככה נגדל, ונזכה שהפנימיות שלנו, תקרין גם לחיצונית.

אין דרכינו בבדיחות למוניהם, אבל בכל זאת, לקראת פורים, צריך קצת לחיך... מישהו, חזר מחו"ל והביא אתו 8 מקררים... בטרמינל, הוא נעצר בבידוק, והתבקש לשלם מכס. "על מה?" הוא שאל בתמימות. "מה זאת אומרת 'על מה', על המקררים!", אמר איש הבטחון. "אה, המקררים", אמר האיש, "הם לא לצורכי מסחר, הם לשימוש אישי שלי". "שימוש אישי?!", התפלל איש הבטחון, "מה יש לך לעשות עם 8 מקררים?..." "פשוט מאד", ענה האיש, "אחד לשבת ואחד ליום חול, אחד בשרי ואחד חלבי, אחד לפסח ואחד לכל השנה, אה, ואחד לחגים...". "ספרת לי שבעה מקררים", אמר איש הבטחון, "מה עם המקרר השמיני?". "נו באמת", אמר האיש, "על אחד אתה עושה לי סיפור?!!..."

מישהו הבריא יהלומים, וכדי שלא יתפסו אותו, הניח אותם בתוך קופסת אוכל בכלוב של תוכים. כשהוא הגיע אל המכס, תפסו אותו, "מה זה?", שאל איש הבטחון כשהוא מצביע על היהלומים. "זה האוכל שלהם", ענה האיש. "זה יהלומים", אמר איש הבטחון בפנים חמורות סבר.

"תראה", הסביר האיש, "זה האוכל שלהם, ירצו - יאכלו, לא ירצו, לא יאכלו..."

פורים שמח!!!

פורים – ונהפוך הוא

נמסר בערב שבת קודש, י' אדר התש"פ, בבית הכנסת 'אהבת שלום' – קדימה

פורים מתקרב...

החג שמיד כשנזכרים בו מתחילים לחייך...

עוד לפני שמגיע החג, הראש מתמלא במחשבות. האמהות חושבות על משלוחי המנות, הילדים חושבים על התחפושות, תלמידי הישיבות עסוקים באיסוף הכספים לת"ת, הבנות הגדולות עסוקות בירידי הפורים, והבעלים? במה הם עסוקים? ... במעלה של היום הגדול... או אולי בהוצאות...

החג שכולם אוהבים, גם מהבחינה הרוחנית, יש לו עוצמה ומעלה גדולה מאד, רק צריך להגיע עם דליים, ולאסוף את השפע שיש בו. את סיפור המגילה, כולנו מכירים, אבל ככל שמתבוננים בו יותר, מוצאים עוד ועוד מסרים וחיזוקים. נדבר קצת על אחד הלקחים שאפשר להפיק מסיפור המגילה.

התפיסה השגרתית של בני האדם היא, אנחנו עושים! אני קמתי בבוקר, אני הלכתי לעבודה, אני הכנתי אוכל, אני בנית, סידרתי, קניתי, אני המנהל, אני המורה, אני האבא, אני האמא.

אדם מרגיש שהוא מנהל את העניינים. אמנם אצלנו היהודים, אנחנו מאמינים שהכל מה' בהשגחה פרטית, אבל עדיין, אנחנו עלולים להרגיש שהנה תכננו, וזה יצא לפועל בדיוק כמו שרצינו. אנחנו אלה שמנהלים את העניינים בחיים.

אבל האמת היא, שאין שום קשר בין מה שאנחנו עשים, למה שקורה במציאות. נכון שיש עניין של השתדלות, ואדם מצידו צריך לפעול לפי חוקי הטבע. אבל בסופו של דבר, מצד האמת האמתית, אין עוד מלבדו, וה' יתברך לבדו, הוא עשה ויעשה לכל המעשים!!!

ולא רק זה, אם ה' רוצה, כל מה שאדם עשה, יוכל ליצור פעולה הפוכה בדיוק ממה שהוא תכנן. בפרט אם מדובר בפעולות שליליות ורעות, הוא זה שיכול להפגז ממה שהוא יצר במו ידיו. ואת זה בדיוק, אפשר לראות המון ביהדות, ובאופן בולט גם במגילת אסתר! המן הרשע, עבד קשה מאד להפיל את עם ישראל, ובסוף הוא נחל מפלה חזקה וכואבת, ממרומי הכבוד והגאווה, אל השפל הנורא ביותר שיש.

הרב אליהו אליעזר דסלר זצ"ל אומר, שאם נתבונן נראה, שכל מה שקרה להמן, הוא עצמו גרם, ולא אף אחד אחר. הוא פשוט יצר במו ידיו את כל הנתונים שהובילו בסוף למפלה המוחלטת שלו.

בואו ונבדוק ביחד.

מי זו שגרמה בסוף למותו של המן? זו היתה אסתר, שתכננה את המשתה, ובמשתה היא 'התלוננה' על המן.

ומי הכניס את אסתר אל הארמון? המן! הוא זה שקפץ בראש, וייעץ למלך להחליף את ושתי ולמצוא מלכה אחרת, ואותה מלכה היא זו שגרמה למותו. כדי להרוג את ושתי, המן חוקק חוק, שלמלך יהיה מותר להרוג את כל מי שהוא רוצה גם ללא קבלת רשות מועדת השרים, כי עד אז, המלך לא היה יכול להרוג כפי העולה על דעתו, היו צוות של שרים שאחראיים על פסקי ההוצאה להורג. והנה, בסופו של דבר, החוק הזה, הוא זה שנתן למלך את האפשרות, לומר על המן עצמו 'תלוהו עליו' - על העץ שהכין למרדכי, ומיד תלו את המן, בלי לקבל את פסק ועדת השרים.

המן החליט שכולם ישתחוּו לו, וזה בעצם מה שגרם לו לשנוא את מרדכי שלא השתחוּוה לו, ולרצות להרוג את כל היהודים, ובכללם את אסתר, וזה מה שגרם לה ליזום את המהלך של הכניסה אל המלך כדי לעצור את המזימה שלו, ובסוף באותו מעמד הוחלט לתלות אותו.

יצא שאם המן לא היה מתרגש ממרדכי ומבקש להרע לו, גם הוא עצמו אולי היה נשאר חי.

מי נתן את העצה למלך מה לעשות באיש אשר המלך חפץ ביקרו? המן! וזה בדיוק מה שהוא עשה למרדכי. אם הוא היה משנה פרט או מוריד, זה מה שהמלך היה מבקש ממנו לעשות למרדכי.

מי הכין את עץ התליה? המן! ולא סתם, הוא רצה שהעץ יהיה גבוה 50 אמה, כדי שהוא יראה אותו מבית המלך, וישמח לראות את מרדכי תלוי.

וזה מה שהביא בסופו של דבר למוות שלו עצמו, כי בגלל שראו את העץ מארמון המלוכה, יכול היה חרבונא להצביע על העץ ולהראות אותו למלך.

הוא עשה הכל כדי שמרדכי ימות, וזה בדיוק מה שקרה לו בעצמו!

מי קבע באיזה יום יהרגו את היהודים? הוא! וזה היום שהרגו את הגויים!

הוא שלח אגרות לכל העולם - 'להיות נכונים ליום הזה', תתכננו ליום י"ג באדר, והם באמת התכוננו, אבל אחרי חודש וכמה ימים, כשתלו אותו, שלחו מרדכי ואסתר אגרות חדשות, והסבירו להם למה הם צריכים להתכונן בדיוק...

לא רק אצל המן, יש עוד מקומות במגילה שרואים בדיוק את אותו הדבר.

הבת של המן למשל, היא רצתה לשפוך על מרדכי את מי השופכין של הבית, כדי

לבזות אותו, ומה שקרה, שהיא באמת שפכה אותם - אבל על אבא שלה...

בגתן ותרש, רצו להרוג את המלך, ולבסוף הם מתו בעצמם.

מכאן למדנו, שאין קשר בין מה שאתה עושה, לבין מה שקורה, כי אם ה' רוצה שמישהו ימות, יכול להיות שהוא עצמו זה שיגרום לזה.

או לפעמים אדם בוכה לה' על החובות שיש לו, ה' אומר לו, אתה יצרת אותם לעצמך! אתה בטוח שאתה זה שעושה הכל, אתה הולך, וקונה, ומשקיע, ובסוף אתה נכנס לחובות, ואז אתה בוכה שה' יוציא אותך מהם.

וככה בכל דבר בחיים, אדם שניגש בהרגשה שהוא עושה, יכול להיות שהוא בכלל כורה לעצמו בור עכשיו, ואחר כך הוא יצטרך הרבה ישועות לצאת מזה.

בפרט אם מדובר במישהו שרוצה להרע לשני, הוא צריך להיזהר מאד, כמו שראינו בסיפור המגילה, כל מה שתכננו הגויים להביא עלינו, ברגע שה' רצה - "ונהפוך הוא, אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם"...

זה העומק של ונהפוך הוא, שהישועה יכולה לצמוח לאדם מתוך הצרה עצמה, אל תתרגש בכלל ממה שאתה רואה במציאות.

החולי הכי קשה שיש, יכול להסתיים ברגע! החובות הכי גדולים שיש, אם ה' רוצה, הם יעלמו בשנייה אחת! מי שהראש שלו 'סגור', אין לו הבנה, אין לו זיכרון, אל דאגה, ה' יכול בשבריר של רגע להפוך אותו לגאון גדול.

בפרט בחג הפורים, שכפי הידוע, אותן השפעות שהיו אז, חוזרות כל שנה ושנה, כמו שאז המצב של עם ישראל היה המצב הכי נמוך שאליו הם הגיעו בהיסטוריה.

חס ושלוש גזרת שמד כללית על כל שונאי ישראל, אין יותר גרוע מזה, וכפי שמובא במדרש (אסתר רבה ז, יג), שאליהו הנביא אמר למרדכי שכבר נגזרה הגזרה גם למעלה, וצריך לפעול לבטל אותה.

ובסוף, כל מה שהיה צריך לקרות, באמת קרה! אבל הפוך! המציאות שנוצרה נשארה, אבל האנשים התחלפו. החיצים שלהם, פגעו בעצמם.

אותה השפעה של ונהפוך הוא, השינוי של המציאות, חוזרת ויורדת לעולם כל שנה ביום הזה. לכל אדם יש משהו שהוא היה רוצה 'להפעיל' עליו את הארת ה"ונהפוך הוא".

אחד רוצה פרנסה, אחד בריאות, אחד שלום בית, חינוך הילדים, להיות תלמיד חכם, להצליח בכל מיני פרויקטים למיניהם, אז הנה, ביום פורים יש לנו הזדמנות.

להתפלל בכל הכח! להאמין שזה יום גדול שאפשר לשנות בו את המציאות, הפוך ממה שהיה עד עכשיו. כמו שאמרנו בהתחלה, מי שחכם, מגיע עם דליים, רק לאסוף את השפע שיוֹרד ביום הזה.

לבעל שם טוב הקדוש, היה בן ששמו היה רבי צבי.

רבי צבי, היה תלמידו של המגיד ממעזריטש. באחת הפעמים שהוא נסע אל המגיד, היה זה סמוך לפורים, והמגיד ביקש מתלמיד נוסף שהיה לו - רבי שניאור זלמן מלאדי, האדמו"ר הזקן בעל ה'תניא', שבפורים הקרוב יתארח אצל רבי צבי בסעודת פורים.

בעל ה'תניא', לא היה כל כך מרוצה מהרעיון, היה קשה לו לוותר על סעודת פורים אצל הרב שלו המגיד, אבל את דברי הרב הוא הוכרח לקיים, וגם כדי לכבד את רבי צבי, שהיה בנו של הבעל שם טוב.

ואכן, כשהגיע חג פורים, הלך רבי שניאור זלמן, וישב יחד עם רבי צבי לסעודת הפורים. במהלך הסעודה ביקש האדמו"ר הזקן מרבי צבי לומר איזה דבר תורה, אבל רבי צבי לא הסכים. בעל ה'תניא' ביקש ממנו שוב לומר משהו מהבעל שם טוב הקדוש, ורבי צבי מסרב.

רק אחרי הפצרות ובקשות חוזרות ונשנות, הסכים רבי צבי לומר דבר תורה קצר, וכך הוא אמר: "כתוב בזוהר הקדוש [בזוהר הקדוש (פרשת משפטים דף קיב): מסופר באריכות על שלמה המלך, שבכל בוקר הוא היה רוכב על נשר גדול וחזק, ומסתובב אתו בכל מיני מקומות בעולם ורואה מה שרואה, כמובן שמדובר בדברים רוחניים נשגבים, אבל אומר שם הזוהר הקדוש בין היתר, מתורגם]:

'עלה לגג, ורכב על אותו נשר והלך לו, ואותו נשר היה מתעלה למרומי העננים, ובכל מקום שהיה עובר, היה האור נחשך. חכמים שהיו באותו מקום, היו יודעים ואומרים - שלמה המלך הרי הולך ועובר כאן. טפשים שהיו שם היו אומרים - העננים הולכים ומחשיכים את העולם!'

וזהו, אמר הבעל שם טוב הקדוש, הוא נס פורים!"

כששמע בעל ה'תניא' את הדבר תורה הזה, הוא נהנה מאד, והחזיק טובה לרבו המגיד על זה שהוא שלח אותו להיות עם רבי צבי בסעודת הפורים.

מה כל כך מיוחד בדבר תורה הזה? ואיך קשור הסיפור עם שלמה לחג פורים? החסידים פירשו, שה'ענן' מסמל את הטבע שמסתיר ומחשיך את העולם, ו'שלמה' רומז על הקדוש ברוך הוא, שהוא מלך שהשלום שלו, הטיפשים שבדור חושבים שנס חג פורים קרה בצורה טבעית [שהרי אסתר היתה בארמון, והכי טבעי שהיא תדבר עם אחשוורוש שהוא יבטל את הגזרה].

אבל החכמים שבדור ידעו והבינו, שהיה כאן בעצם נס גדול, ומאחורי ענני הטבע מסתתר כאן שלמה המלך שרוכב על הנשר (אוצרותיהם של צדיקים, פרלוב, מועדים, עמוד תקנא, בשם

הגאון ר' חנניה יוסף אייזנבך שליט"א, 'כפר חב"ד', כ"ז חשוון תשנ"ח עמוד 18).

זה מה שדיברנו, חג פורים מלמד אותנו, שכמה שנראה לנו שיש כאן טבע, ואנחנו עושים הכל, זה לא נכון, הנס של פורים לימד אותנו, שאין כאן טבע, אנחנו עם לא מוגבל, כל אחד מאתנו יכול להגיע לכל מקום שהוא רוצה.

רק צריך להאמין שזה נס פורים, וזו ההארה שיורדת כל שנה בחג פורים, "ונהפוך הוא", כל מה שאתה מכיר, יכול ברגע להתהפך, צריך למצוא זמן ביום הזה, להתפלל מעומק הלב.

לא לאבד אף רגע, בזמן שאורזים את משלוחי המנות, בדרך לתפילה, כשמתארגנים לסעודה, להזכר בזה, ולמלמל תפילה חרישית שנזכה להבין שאין עוד מלבדו, ולראות ישועות.

רבינו הקדוש בעל ה'חקל יצחק' זצ"ל, היה רגיל לספר בכל שנה בליל שני של פסח אחרי שגמר לערוך את הסדר, שאביו בעל ה'אמרי יוסף', היה רגיל לספר אחרי שגמר לערוך את הסדר בלילה השני, את הסיפור הבא.

אברך אחד, סיים לערוך את הסדר בליל שני של פסח, אמר שיר השירים, האריך בסיפורי יציאת מצרים, אבל עדיין לא חטפתו השינה, וממילא הוא לא רצה ללכת לישון, אז הוא חשב לעצמו, שהרי מחר, ביום שני של פסח, זה בעצם הזמן של המשתה שעשתה אסתר לאחשורוש והמן, ולכן הוא החליט שהוא יקרא את המגילה.

וזה מה שהוא עשה. כשהוא סיים את לקרוא המגילה, הוא ראה שהגיע אליו נפש (נשמת יהודי הזקוקה לתיקון), וביקשה ממנו שהוא יתקן אותה. האברך שאל אותה, מה הקשר שלך אלי? איך אני יכול לעזור לך?

ואותה נשמה התחילה לספר, שיש כל מיני נשמות, שגם אחרי שכבר דנו אותן על המעשים שלהן, והם קיבלו את העונש שמגיע להן, בכל זאת הן לא יכולות להיכנס לגן עדן, עד שתהיה להן זכות מיוחדת. אבל, בכל שנה בשעת קריאת המגילה, פותחים בשמים את שערי גן עדן, ואז כל אחד יכול להיכנס.

ומה שקורה, שכבר הרבה חודשים לפני שמגיע זמן קריאת המגילה, עומדות אלפים ורבות נשמות ליד השער של גן עדן, ומחכות לזמן הפתיחה.

אבל בגלל שקריאת המגילה לוקחת בסך הכל שעתיים או שלוש, מיד כשמתחילים בעולם הזה לקרוא את המגילה, השערים נפתחים, והנשמות מתחילות להיכנס פנימה, מי שהספיק להיכנס זכה, ומי שנשאר בחוץ, נאלץ לחכות עד לקריאת המגילה של שנה הבאה.

אני, המשיכה הנשמה לספר, מחכה כבר הרבה שנים ליד השער של גן עדן, ובגלל העומס הגדול לא הצלחתי להיכנס. בשנה האחרונה, הצלחתי להגיע עד השער, ובדיוק איך שבאתי אני להיכנס, סיימו לקרוא את המגילה, והשומר סגר את השער.

ואז החלטתי, שאני אשב ליד השער עד לשנה הבאה, כדי לא להפסיד את התור שלי. ואז פתאום, היום, בליל שני של פסח, אני עדיין עומדת שם, ולפתע שמעתי מישהו קורא את המגילה, מיד התחלתי לדפוק על שערי גן עדן, וביקשתי שיתנו לי להיכנס כי יש מישהו שקורא את המגילה.

השומר, ששמע את הדפיקות, יצא אלי, ואמר לי, נכון שיש מישהו שקורא עכשיו את המגילה, אבל זה לא הזמן של הקריאה, לכן אני לא יכול לתת לך להיכנס.

אבל אמרתי לו, מה זה משנה אם זה הזמן או לא, מישהו עכשיו קורא את המגילה, ואתה חייב להכניס אותי. תוך כדי שאנחנו מתווכחים, יצא אלינו מישהו מבית דין של מעלה, ואמר לי, שמצד האמת, השומר צודק, כדי להכניס נשמות, קריאת המגילה צריכה להיות בזמנה, ובלי זה אי אפשר להכניס.

אבל הוא הציע, שאני ארד אליך, שאתה זה שקראת את המגילה, ואם אתה תפסוק שאני יכולה להיכנס לגן עדן, יסכימו להכניס אותי. עד כאן הסיפור.

זקני החסידים היו רגילים לומר, שהרב בעל ה'אמרי יוסף', היה דיין גדול, מעולם הוא לא סיפר שום סיפור בלי להזכיר את השם של בעל המעשה, או לפחות לומר בשם תלמידי הבעל שם טוב, ובסיפור הזה שהוא לא פירט מי היה האברך הזה, כנראה שהוא התכוון

אליו עצמו... (אוצרותיהם של צדיקים, פרלוב, מועדים, עמוד תקב. בשם הרה"ג ר' אהרן טוויסיג שליט"א, אוצר החסידות אדר תשנ"ח עמוד י"א, מתוך הגדה של פסח של אדמו"רי ספינקא, עמוד קעח).

מכאן נלמד, מה הכח הגדול של קריאת המגילה, שבזמן קריאת המגילה, נפתחים שערי
גן עדן כפשוטו ממש. לא לחינם גדול כוחה כל כך, כי כשיהודים מבינים שאין עוד מלבדו,
וה' הוא הכח היחידי בעולם, שיכול להפוך הכל בין רגע, זו עת רצון גדולה מאד.
ואם לנשמות פותחים שערי גן עדן בזמן קריאת המגילה, כל שכן אנחנו, שעדיין חיים,
שכדאי לנו לנצל את היום הקדוש הזה, יום פורים, להתפלל על הישועה של כלל ישראל,
וגם על הישועה הפרטית שלנו.
פורים שמח!